

mere begrænsede Udgave medfører for store Bekostninger, thi den medfører betydelig mindre Bekostninger end den samlede Retsreform.

Til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) vil jeg sige, at det principielle Standpunkt, han indtager, kan jeg i og for sig ikke have noget at erindre imod, men jeg har den Opfattelse, at de Nævninger, som ere vedtagne her, erfaringsmæssigt ville vise sig at være tilfredsstillende ogsaa for en demokratisk Betragtning, og hvis de ikke skulle vise sig at være det, vil der være Anledning til at optage dette Spørgsmaal igen.

Til det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) vil jeg sige, at det er ganske vist ogsaa min Opfattelse, at det vilde være ønskeligt, at den Dommer, der forbereder Landsretssagen, kommer med til at dømme i den. Men det er en Sag, som vil blive ordnet af Landsretten selv ved dens Formand, og jeg tvivler ikke om, at den vil finde den mest tilfredsstillende Ordning. Jeg kunde meget godt være enig med det ærede Medlem om, at det ikke var for meget i visse Tilfælde at give Landsretsdommerne en hel Uge til deres Overvejelser, men det ligger jo i Mundtlighedens Princip, at man ønsker at skynde sig, og disse 3 Dage ere et Slags Mæglingforslag mellem forskellige Synspunkter i saa Henseende. Naar det ærede Medlem frygter for, at Nævningedømmene skulle give Udtryk for en ny Retsbevidsthed, vil jeg sige, at det kan og skal heller ikke forhindres, at hvad der virkelig bliver Retsbevidsthed i Folket, kommer til at spejle sig i Nævningernes Domme, men man maa ikke bygge Retsbevidstheden paa nogle faa hasarderede Bladudtalelser. Det var et mærkeligt Eksempel, det ærede Medlem benyttede i sin Kritik over Nævningerne, naar han fremhævede, hvilken uheldig Indvirkning det kunde have, naar een Nævning alene kunde fremkalde en bestemt Afgørelse. Det er jo ikke Tilfældet her, saa det er mig forholdsvis en Trøst, at det ærede Medlem, naar han nu atter vil rette Angreb mod Nævninginstitutionen, ikke kan fremkomme med skarpere Vaaben imod den.

Ved den Beregning af Omkostningerne, som det ærede Medlem har opstillet, sammenblander og sammenstiller han uden videre Omkostninger, som ere virkelig forøgede Udgifter for det offentlige i Anledning af Lovforslaget, og Omkostninger, som flyttes fra een Kasse over til en anden Kasse. Naar man vil spørge, hvad Rets-

reformen koster Befolkningen, maa man se bort fra saadanne Overflytninger.

Til det ærede Medlem fra Kalundborg (Krabbe) har jeg intet at sige. Det forekommer mig, at han lægger denne Debat lidt for langt ned, og jeg skal derfor forlade ham (*Alfred Christensen*; De tager vist helt fejl). Jeg maa dog gøre opmærksom paa, at Realiteten i det, efter min Mening, fornærmende Udtryk, som det ærede Medlem nu gentog, har jeg tidligere meget kraftigt og grundigt imødegaaet. Nu blev Benyttelsen af Udtrykket paataalt fra Formandspladsen, og naar det ærede Medlem alligevel bevæger sig i denne Sfære, har jeg ikke mere med ham at gøre (*Zahle*: Hvor behageligt for det ærede Medlem). Ja, det er for saa vidt behageligt.

Overfor den højtærede Ministers Udtalelser om Ændringsforslag Nr. 26 skal jeg udtale min Paaskønnelse af, at Ministeren, skønt han ikke principielt finder Behag i det, kan tage imod det, og ligeledes skal jeg udtale min Paaskønnelse af, at det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (*Alfred Christensen*) i Virkeligheden ikke vil gaa imod det. Naar man her taler om, at dette er en Krænkelse af Kontraktfriheden, maa man jo erindre, at de Kontrakter, der her er Tale om, ere Kontrakter, der sluttes mellem en Forandringshavers Sagfører og hans Skyldner. Det gaar ordentligvis saaledes til, at Sagføreren kalder Skyldneren op paa sit Kontor og meddeler ham, at han skylder de og de Penge, som Sagføreren skal inddrive, og hvis Skyldneren saa ikke er i Stand til at betale, er han praktisk set nødt til at gaa ind paa de Vilkaar, ogsaa med Hensyn til Omkostningernes Størrelse, som Kreditors Sagfører foreskriver ham som Betingelse for Ordningen af Betalingen. At dette kan misbruges, kan vel ikke omtvises, og det er mig derfor en Tilfredsstillelse, at jeg har haft en væsentlig Del i Begrænsningen af, at Kontraktfrihed paa dette Punkt er kommen ind i denne Lov. Det maa nemlig siges, at naar det ærede Medlem udtaler, at dette er Albertis Lov — og det ærede Medlem fra Højrup (*Deuntzer*) siger det ogsaa —, er det for saa vidt rigtigt, som den foregaaende Justitsminister har bidraget meget til denne Lov, men jeg vil dog fremhæve, at det have andre ogsaa. Ikke blot har det 1ste kongevalgte Medlem af Landstinget (*Goos*), en fremragende og frisindet Jurist, bidraget meget til at give Loven sit Præg, men jeg smigrer mig med, at der i denne findes Bestemmelser, som jeg har foranlediget,